

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA’LIMI VAZIRLIGI A.QODIRIY NOMLI JIZZAX DPI

“Iqtisodiy bilim asoslari ” kafedrası

**“Tasdiqlayman”
Oquv ishlari bo‘yicha
Prorektor prof. N. Alimov
— avgust 2009 y**

Soliq va soliqqa tortish

fanidan amaliy mashg‘ulot larni o‘tkazish va qo‘llash bo‘yicha metodik tavsiyalar

Bilim sohasi: 100000

Ta’lim sohasi: 140000 - o‘qituvchilar tayyorlash va pedagogik fanlar

Bakalavriat yo‘nalishi: *Barcha yo‘nalishdagi mutaxassisliklar uchun*

Tuzuvchilar: O‘rozboqov A., Usmonov A., Xoldorova G.

Taqrizchilar: dots. Xidirov Sh., dots. Xoliyev F.

Asos: *Mazkur dastur O‘zbekiston Respublikasi uzluksiz ta’lim sistemasining Davlat ta’lim standartlari barcha yo‘nalishdagi bakalavrlar tayyorlash darajasi va asoslari mazmunining zaruriy talablari va TDIU “Moliya va soliqqa tortish” kafedrası a’zolari tomonidan tuzilgan namunaviy dastur (18.07.2006 y) asosida tuzildi.*

Ushbu o‘quv ishchi dasturi “*Iqtisodiy bilim asoslari*” kafedrası-ning “30” 08.2010 yil 1-sonli yig‘ilishida muhokama qilingan va tasdiqlangan.

Kafedra mudiri :

dots. Xidirov Sh.

J I Z Z A X — 2 0 1 0

Kirish

Har bir jamiyatda davlat vujudga kelishi bilan uni har tomonlama saqlab turishi uchun resurslar talab qilinadi. Shulardan biri pul mablag'laridir. Davlatning pul fondlarini (xazinalarini) shakllanishida soliqlar asosiy o'rinni egallaydi. Demak davlat paydo bo'lishi bilan uning pulga bo'lgan ehtiyojini qondirish maqsadida soliqlar joriy qilingan. Har bir jamiyatning o'z soliq tizimi mavjud bo'lgani kabi, O'ZBEKISTON Respublikasi mustaqil bo'lgandan keyin eski soliq tizimi o'rniga yangi soliq tizimi joriy qilindi.

Respublikamizda amal qilayotgan soliq tizimi davlat byudjetini shakllantirishning asosiy vositasi bo'lishi bilan birgalikda, ular mamlakatda:

mahsulot ishlab chiqarish hajmini oshishiga;

ishlab chiqarishni rivojlantirish yo'lida investisiyalarni ko'payishiga;

raqobatga bardosh beradigan mahsulotlar ishlab chiqarishni ko'payishiga;

xususiy korxonalar ochish yo'li bilan bozor infraqstrukturasini barpo qilishga;

kichik va o'rta biznesni rivojlantirishga;

Umumdavlat ehtiyojlarini kondirishga ham xizmat qiladi;

Soliqlar – aholi, korxona va boshqa xo'jalik sub'ektlari tomonidan davlat byudjetiga to'lanadigan majburiy to'lovlardir. Har bir yuridik va jismoniy shaxslar Respublikamizda amal qilayotgan qonunlar asosida davlatga soliq to'lash shart.

O'quv ishchi dasturda «O'zbekiston Respublikasi soliq kodeksi», soliq tizimi, soliqlarni yig'ish tartibi, soliq solinadigan bazani aniqlash, soliq imtiyozlari, soliq olinmaydigan bazani hisobdan chiqarish, soliq solinadigan bazani kamaytirish tartibi, soliq stafkalarini hisoblash, soliq to'lash tartibi va muddatlari, chet ellik va norizident yuridik va jismoniy shaxslarni Soliqqa tortish xususiyatlari, xo'jalik sub'ektlardan soliq olish usullari va amaliy tavsiyalar, soliq organlari vazifalari va majburiyatlari, soliq to'lovchilarning majburiyatlari va javobgarligi, O'zbekiston Respublikasida amal qilayotgan soliqlar va boshqa soliq to'g'risidagi savollarga batafsil tushunchalar berilgan.

Soliq va Soliqqa tortish fanining asosiy maqsadi talabalarga O'zbekiston Respublikasida amal qilayotgan qonunlar asosida yuridik va jismoniy shaxslarni soliqqa tortish usullari va uslublari, soliq olish bazasini hisoblash, Soliq stavkasi ko'rsatkichlari va har bir soliq turlari bo'yicha soliq miqdorini hisoblash tartiblari bo'yicha keng bilim berishdan iborat.

Amaliy mashg'ulot soatlari taqsimoti

№	Mavzular	Kunduzgi Semestr 4
1	Soddalashtirilgan soliq tizimi	2 soat
2	Jismoniy shaxslar daromadlaridan olinadigan soliq	2 soat
3	Yuridik va jismoniy shaxslardan olinadigan mol-mulk solig'i	2 soat
4	Yuridik va jismoniy shaxslardan undiriliadigan yer solig'i	2 soat

5	Suv resurslari va yer qat'ridan foydalanganlik uchun soliq	2 soat
6	Davlat byudjetining soliqsiz daromadlari	2 soat
Jami:		12

Baholash mezonlari

a'lo	yaxshi	qoniqarli
Bir amaliy mashg'ulot uchun belgilangan ball miqdori		
ball - ball	ball – ball	ball – ball
Jami joriy nazorat uchun belgilangan ball miqdori		
25.8-30	21.3-25.7	16.8-21.2

***Izoh:** Jami joriy nazorat uchun belgilangan ball miqdoriga mustaqil ish uchun ajratilgan ballning 75% i qo'shib hisoblangan.*

№ 1. Amaliy mashg'ulot Mavzu: Soddalashtirilgan soliq tizimi Reja :

1. Yagona soliq to'lovi.
2. Savdo va umumiy ovqatlanish korxonalarini soliqqa tortish.
3. Yagona yer solig'i.

Adabiyotlar.

1. O'zbekiston Respublikasi «Soliq Kodeksi». O'zbekiston Respublikasi Davlat Soliq Qo'mitasi. Respublika Axborot-Maslaxat markazi. Toshkent-2003.
2. SH.Gataulin. Soliq inspektorining qo'llanmasi. Me'yoriy xujjatlar tuplami. Toshkent 1996 yil.
3. SH.K.Gataulin Soliqlar va Soliqqa tortish. o'quv qo'llanma. Toshkent. 19996 yil.
4. K.YAxyoev. Soliqqa tortish nazariya va amaliyoti. Darslik. Toshkent 2000 y
5. D.I.SHaulov, U.T.Kan Soliq qonunchiligi asoslari. o'quv qo'llanmasi. Toshkent 1999 y.
6. K.YAxyoev «Soliqqa tortish nazariyasi va amaliyoti» darslik Toshkent – 2000
7. T.Malikov. «Soliqlar va Soliqqa tortishning dolzarb masalalari» «Akademiya» nashriyoti, Toshkent. 2002 yil.
8. A.Mamanazarov. «Soliq siyosati» «Moliya» nashriyoti, T. 2003 yil.
9. O'zbekiston Respublikasi “Soliq kodeksi” T. 2008 y

№ 2. Amaliy mashg'ulot

Mavzu: Jismoniy shaxslar daromadlaridan olinadigan soliq

Reja :

1. Jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'ining mohiyati, soliq to'lovchilar, soliq ob'ekti va bazasi.
2. Jismoniy shaxslardan olinadigan soliq stavkalari va ularga beriladigan imtiyozlar.
3. Daromad solig'ini hisoblab chiqarish hamda hisob kitoblarni taqdim etish va soliqni to'lash tartibi.

Adabiyotlar.

1. O'zbekiston Respublikasi «Soliq Kodeksi». O'zbekiston Respublikasi Davlat Soliq Qo'mitasi. Respublika Axborot-Maslahat markazi. Toshkent-2003.
2. SH.Gataulin. Soliq inspektorining qo'llanmasi. Me'yoriy xujjatlar tuplami. Toshkent 1996 yil.
3. SH.K.Gataulin Soliqlar va Soliqqa tortish. o'quv qo'llanma. Toshkent. 19996 yil.
4. K.Yaxyoev. Soliqqa tortish nazariya va amaliyoti. Darslik. Toshkent 2000 y
5. A.Yo'ldoshev Soliq va Soliqqa tortish. O'quv qo'llanma. Toshkent 2009 y
“Soliq va bojxona xabarlar” ro'znomasi 1997, 2002, 2009 yillar
6. D.I.SHaulov, U.T.Kan Soliq qonunchiligi asoslari. o'quv qo'llanmasi. Toshkent 1999 y.
7. K.Yaxyoev «Soliqqa tortish nazariyasi va amaliyoti» darslik Toshkent – 2000
8. T.Malikov. «Soliqlar va Soliqqa tortishning dolzarb masalalari» «Akademiya» nashriyoti, Toshkent. 2002 yil.
9. A.Mamanazarov. «Soliq siyosati» «Moliya» nashriyoti, T. 2003 yil.
10. O'zbekiston Respublikasi “Soliq kodeksi” T. 2008 y

№ 3. Amaliy mashg'ulot

Reja :

Mavzu:Yuridik va jismoniy shaxslardan olinadigan mol-mulk solig'i

1. Jismoniy shaxslardan olinadigan mol-mulk solig'i
2. Huquqiy shaxslardan olinadigan mol-mulk solig'i

Adabiyotlar.

1. O'zbekiston Respublikasi «Soliq Kodeksi». O'zbekiston Respublikasi Davlat Soliq Qo'mitasi. Respublika Axborot-Maslahat markazi. Toshkent-2003.
2. SH.Gataulin. Soliq inspektorining qo'llanmasi. Me'yoriy xujjatlar to'plami. Toshkent 1996 yil.
3. SH.K.Gataulin Soliqlar va Soliqqa tortish. o'quv qo'llanma. Toshkent. 19996 yil.
4. K.Yaxyoev. Soliqqa tortish nazariya va amaliyoti. Darslik. Toshkent 2000 y
5. D.I.SHaulov, U.T.Kan Soliq qonunchiligi asoslari. o'quv qo'llanmasi. Toshkent 1999 y.

6. K.Yaxyoev «Soliqqa tortish nazariyasi va amaliyoti» darslik Toshkent – 2000
7. T.Malikov. «Soliqlar va Soliqlar tortishning dolzarb masalalari» «Akademiya» nashriyoti, Toshkent. 2002 yil.
8. A.Mamanazarov. «Soliq siyosati» «Moliya» nashriyoti, T. 2003 yil.
9. Toshmurodova B. Soliqlar vositasida iqtisodiyotni boshqarish mexanizmi. Toshkent, Yangi Asr Avlodi 2002 y
10. O‘zbekiston Respublikasi “Soliq kodeksi” T. 2008 y
11. A.Yo‘ldoshev Soliq va Soliqlar tortish. O‘quv qo‘llanma. Toshkent 2009 y

№ 4. Amaliy mashg‘ulot

Reja :

Mavzu:Yuridik va jismoniy shaxslardan undiriliadigan yer solig‘i

1. Yuridik shaxslardan undiriladigan yer solig‘i
2. Jismoniy shaxslardan undiriladigan yer solig‘i

Adabiyotlar.

1. O‘zbekiston Respublikasi «Soliq Kodeksi». O‘zbekiston Respublikasi Davlat Soliq Qo‘mitasi. Respublika Axborot-Maslaxat markazi. Toshkent-2003.
2. SH.Gataulin. Soliq inspektorining qo‘llanmasi. Me‘yoriy xujjatlar tuplami. Toshkent 1996 yil.
3. SH.K.Gataulin Soliqlar va Soliqlar tortish. o‘quv qo‘llanma. Toshkent. 19996 yil.
4. K.Yaxyoev. Soliqlar tortish nazariya va amaliyoti. Darslik. Toshkent 2000 y
5. D.I.Shaulov, U.T.Kan Soliq qonunchiligi asoslari. o‘quv qo‘llanmasi. Toshkent 1999 y.
6. K.Yaxyoev «Soliqlar tortish nazariyasi va amaliyoti» darslik Toshkent – 2000
7. Shodmonov Sh, G‘ofurov U. “Iqtisodiyot nazariyasi” (darslik) 2005 y.
- 8.. T.Malikov. «Soliqlar va Soliqlar tortishning dolzarb masalalari» «Akademiya» nashriyoti, Toshkent. 2002 yil.
9. A.Mamanazarov. «Soliq siyosati» «Moliya» nashriyoti, T. 2003 yil.
- 10.O‘zbekiston Respublikasi “Soliq kodeksi” T. 2008 y

№ 5. Amaliy mashg‘ulot

Reja :

Mavzu:Suv resurslari va yer qa‘ridan foydalanganlik uchun soliq

1. Suv resurlaridan foydalanganlik uchun soliq
2. Yer qa‘ridan foydalanganlik uchun soliq

Adabiyotlar.

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi 1992 yil 8 dekabr. Toshkent. O‘zbekiston nashriyoti 2003 y
- 2 O‘zbekiston Respublikasi «Soliq Kodeksi». O‘zbekiston Respublikasi Davlat Soliq Qo‘mitasi. Respublika Axborot-Maslaxat markazi. Toshkent-2003.

3. SH.Gataulin. Soliq inspektorining qo'llanmasi. Me'yoriy xujjatlar tuplami. Toshkent 1996 yil.
4. SH.K.Gataulin Soliqlar va Soliqqa tortish. o'quv qo'llanma. Toshkent. 19996 yil.
5. K.YAxyoev. Soliqqa tortish nazariya va amaliyoti. Darslik. Toshkent 2000 y
6. D.I.SHaulov, U.T.Kan Soliq qonunchiligi asoslari. o'quv qo'llanmasi. Toshkent 1999 y.
7. K.YAxyoev «Soliqqa tortish nazariyasi va amaliyoti» darslik Toshkent – 2000
8. T.Malikov. «Soliqlar va Soliqqa tortishning dolzarb masalalari» «Akademiya» nashriyoti, Toshkent. 2002 yil.
9. A.Mamanazarov. «Soliq siyosati» «Moliya» nashriyoti, T. 2003 yil.
10. O'zbekiston Respublikasi “Soliq kodeksi” T. 2008 y

№ 6. Amaliy mashg'ulot

Reja :

Mavzu: Davlat byudjetining soliqsiz daromadlari

1. Davlat byudjeti soliqsiz daromadlarining zarurligi va mohiyati
2. Davlat byudjeti soliqsiz daromadlarining turkumlanishi

Adabiyotlar.

1. O'zbekiston Respublikasi «Soliq Kodeksi». O'zbekiston Respublikasi Davlat Soliq Qo'mitasi. Respublika Axborot-Maslahat markazi. Toshkent-2003.
2. SH.Gataulin. Soliq inspektorining qo'llanmasi. Me'yoriy xujjatlar tuplami. Toshkent 1996 yil.
3. SH.K.Gataulin Soliqlar va Soliqqa tortish. o'quv qo'llanma. Toshkent. 19996 yil.
4. K.Yaxyoev. Soliqqa tortish nazariya va amaliyoti. Darslik. Toshkent 2000 y
5. D.I.SHaulov, U.T.Kan Soliq qonunchiligi asoslari. o'quv qo'llanmasi. Toshkent 1999 y.
6. K.Yaxyoev «Soliqqa tortish nazariyasi va amaliyoti» darslik Toshkent – 2000
7. T.Malikov. «Soliqlar va Soliqqa tortishning dolzarb masalalari» «Akademiya» nashriyoti, Toshkent. 2002 yil.
8. A.Mamanazarov. «Soliq siyosati» «Moliya» nashriyoti, T. 2003 yil.
9. O'zbekiston Respublikasi “Soliq kodeksi” T. 2008 y